

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośniami	2,80 „
Wartalnie w ekspedycji	7,05 „
Na pocztę, już z odnośniami	8,07 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — kwoty abonamentowej. — — —

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańsk te same liczby w gułdenach. Właściciel i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — — — się nie gwarantuje. — — — — —
Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Poniedziałek: Eugeniusza
Wtorek: Sylwestra

CHOJNICE, wtorek dnia 31 grudnia 1929 r.

Słońca wschód 8.14 zachód 15.52
Księżyc wschód 8.21 zach. 14.52

Budżet i Rząd

Komisja budżetowa Sejmu rozpoczyna dzisiaj prace nad budżetem, mając przed sobą niezmiernie trudne zadanie. Preliminarz rządowy, wniesiony i broniący przez p. Matuszewskiego, nie odpowiada dzisiejszemu położeniu gospodarczemu kraju, nie obejmuje najpilniejszych potrzeb państwa, przeznaczając natomiast bardzo duże sumy na dalszą etatyzację życia gospodarczego. Wykazemy to przy szczegółowej analizie.

Fakt rozpoczęcia przez Sejm obrad budżetowych jest dla kraju o wiele ważniejszy od tego, kogo też p. Bartel zaangażuje do swego gabinetu. Ponad wszystkim i wszystkim góruje dzisiaj przesilenie gospodarcze, do którego zastosować się musi polityka p. Piłsudskiego. Nie z miłości do lewicy sejmowej powołano p. Bartla, ale z twardej konieczności.

P. Bartel ma grupie rządzącej dać budżet i przebudować złą koniunkturę. Jeśli do Wielkano cy sytuacja się poprawi, to znajdzie się zapewne dość sposobów na przeniesienie pana Bartla z powrotem do rezerwy i zastąpienie go przez jakiegoś zwolennika zdecydowanej polityki wobec Sejmu, która to polityka może liczyć na pełne powodzenie wtedy, gdy Sejm jest odroczony.

Tak wygląda dla szerokiego mas społeczeństwa obecna zmiana rządu. Może tam gdzieś w rządach stronnictw lewicowych, czy na poufnych konwentykłach „obrońców demokracji” mają powody do radości i nadziei wobec rządu p. Bartla: kraj tej radości i tych nadziei nie podziela.

Dla kraju ważniejszym jest budżet, a ten znaj duje się w tej chwili w Sejmie. Dyskusja nad projektem rządowym ma wykazać, czy rząd ma wyczuć potrzebę kraju, czy nie, ile można ze społeczeństwa wycisnąć i na co najbardziej celowo pieniądze publiczne obrócić. A jeśli okaże się, że rząd tego nie wie, to **Sejm, nie ograniczając się do krytyki, powinien wskazać jak należy projekt rządowy poprawić.**

Preliminarz budżetowy na rok 1930-1 opiewa w wydatkach i dochodach netto na sumę 3 miliardów złotych, brutto zaś na przeszło 6 miliardów (po uwzględnieniu przedsiębiorstw skomercjalizowanych). Wzrost wydatków budżetowych za rządów pomajowych przedstawia się następująco w milionach złotych:

Rok 1926-7 wydatki rzeczywiste	1,975
1927-8 preliminarz rządowy	1,899
wydatki rzeczywiste	2,553
1928-9 preliminarz rządowy	2,478
budżet	2,673
1928-9 wydatki rzeczywiste	2,808
preliminarz rządowy	2,802
1929-30 budżet	2,936
1930-1 preliminarz rządowy	2,935

W ciągu niespełna 3-letniego wzrost o — 49 procent!

Porównywanie preliminarza z poprzednim budżetem, jak to czyni p. Matuszewski, jest metodą błędną. Widzimy z powyższego zestawienia, że preliminarz zawsze urasta, nim się stanie budżetem, a ten z kolei jest stale niższy od wydatków rzeczywistych.

Porównywać można zatem tylko wielkości jednorodne, a więc preliminarz z poprzednimi preliminarzami.

Czy preliminarz p. Matuszewskiego jest za duży? Niewątpliwie — tak. Jednak nie to jest jego istotną wadą. Gdyby budżet trzymiljardowy był oparty na zreformowanym systemie podatkowym i obejmował wszystkie najpilniejsze wydatki państwowe, byłby to budżet ciężki, ale zdrowy. Tymczasem preliminarz p. Matuszewskiego **zdro wy nie jest, gdyż opiera się na nieodpowiedniej podstawie podatkowej, a nadto ma braki w najważniejszej swej pozycji, tj. w uposażeniu pracowników państwowych.**

Na szczegóły przyjdzie jeszcze czas. Narazie stwierdzamy, że rządy sanacyjne od 31 marca 1927 do 31 października 1929 podwyższyły budżet

Przypuszczalny skład rządu prof. Bartla

Warszawa, 29. 12. (Tel. wł.) W sobotę rozpoczął się czwarty tydzień przesilenia, który jeszcze nie przyniósł rozwiązania.

O godzinie 5.30 prof. Bartel wyjechał do Generalnego Inspektoratu Sił Zbrojnych na konferencję z Piłsudskimi, poczem przyjął jeszcze p. Niezabytowskiego.

W ciągu dzisiejszej nocy gabinet prawdopodobnie nie będzie jeszcze sformowany.

Wiadomo jednak pozytywnie, że w składzie dotychczasowego rządu zajdą zmiany następujące: sprawy wewnętrzne obejmie zamiast p. Cara — p. Dutkiewicz, roboty publiczne, zamiast Mora czewskiego — prof. Politechniki Lwów. Maksymilian Matakiewicz. — Uchodzi za pewne ustąpienie generała Składkowskiego, a jednym z kandydatów na stanowisko min. spraw wewn. jest wojewoda wołyński Józefski.

Wieczorem rozeszły się pogłoski, że p. Niezabytowski będzie zastąpiony na stanowisku min. rolnictwa przez dotychczasowego wiceministra Leśniewskiego.

Z Sejmu i Senatu.

Plenarne posiedzenie Senatu odbędzie się w poniedziałek dnia 30 bm. o godzinie 16.30.

Również w poniedziałek odbędą się posiedzenia kilku komisji senackich, mianowicie skarbowo - budżetowej, gospodarstwa społecznego oraz administracyjnej.

Na porządku dziennym komisji budżetowej znajduje się sprawozdanie p. Wyrzykowskiego o preliminarzu budżetu Prezydenta Rzplitej, Sejmu i Senatu oraz Najwyższej Izby Kontroli.

Berlin o przesileniu w Polsce.

Korespondent warszawski „Vossische Zeitung” uważa powrót prof. Bartla na naczelne stanowisko w rządzie za symbol, iż koniunktura polityki przemocy w Polsce osłabła. Natomiast korespondent „Deutsche Tageszeitung” twierdzi, że nie jest to właściwie żadne rozwiązanie, lecz tylko chwilowe usmierzanie kryzysu w Polsce. Dziennik ten twierdzi, że mimo „rozkładu wśród partji”, jest jeszcze siła w Polsce, która łączy wszystkie sfery i partje — to jest nacjonalizm. Nowy rząd przyniesie — zdaniem dziennika — być może zmianę taktyki, lecz system pozostanie ten sam. Autor tej korespondencji przepowiada ciężki i niełatwo rozwiązalny kryzys w Polsce, który może stać się katastrofalnym.

Groźne niebezpieczeństwo. — Skup akcji polskich przez zagranicę.

Panująca od dłuższego czasu martwota na giełdach polskich, wynikająca, jak wiadomo, głównie z nieomal chronicznej już u nas ciasnoty gotówkowej, doprowadziła kursy akcji polskich przedsiębiorstw do b. niskiego poziomu. Ułatwia to zagranicy drogę skupienia akcji, zdobywając wpływ na przedsiębiorstwa polskie.

Jak wynika z danych bilansu płatniczego za rok 1928 sprzedano zagranicą krajowych akcji na sumę blisko 70.000.000 zł., co stanowi w stosunku do roku 1927-go wzrost, wynoszący 21 milj. zł. Słusznie zaznacza sprawozdawca bilansu płatniczego, iż „kapitał, który tą drogą dostaje się do kraju, produkcyjnie naogół nie podnosi, ale przynosi własność zagranicę”. Zwłaszcza w okresie tendencji do zniesienia barier celnych, może się stać ta pozycja groźną dla samodzielnej polityki gospodarczej kraju.

o 49 procent, a mimo tego nie umiały w nim znaleźć pokrycia na najkonieczniejsze wydatki.

Sejm musi wobec tego preliminarz rządowy zmienić. Klub Narodowy, jak przy poprzednich budżetach, zgłosi odpowiednie propozycje.

Jeżeli prof. Bartel do dziś sformuje gabinet, to po południu wyjedzie do Spały.

Warszawa, 30. 12. (Tel. wł.) Około północy uchodziło za pewne, że dziś rano prof. Kazimierz Bartel wyjedzie do Spały i przedstawi Prezydentowi listę nowego gabinetu w następującym składzie:

premjer — prof. Kazimierz Bartel;
minister spraw wewnętrznych — Walery Józefski;
sprawy zagraniczne — August Zaleski;
minister spraw wojskowych — Józef Piłsudski;
minister sprawiedliwości — Feliks Dutkiewicz;
minister skarbu — płk. Ignacy Matuszewski;
minister oświaty — Sławomir Czerwiński;
minister rolnictwa — Wiktor Leśniewski;
minister robót publicznych — prof. Maksymilian Matakiewicz;
minister poczt i telegrafów — płk. Ignacy Boerner;
minister pracy — płk. Aleksander Prystor.

Przejazd przez Polskę Cziczeryna.

Warszawa, 30. 12. (Tel. wł.) W dniu 4 stycznia wraca Cziczeryn z Niemiec do Moskwy i tegoż dn. będzie przejeżdżał przez Polskę, mianowicie z Katowic przez Warszawę do Stołpców.

Cziczeryn nie opuści swej salonki nawet w Warszawie i nigdzie po drodze się nie zatrzyma.

Propaganda bolszewicka wśród emigracji polskiej.

Wydawane w Moskwie przez centralny komitet partji komunistycznej pismo w języku polskim „Trybuna Radziecka” podaje, iż, poczynając od 1 stycznia 1930 roku, zamierza przekształcić się z tygodnika na dziennik. Zamierzenie to powstało kilka miesięcy temu, lecz było kilkakrotnie nie odradzane, ze względu na to, iż dotychczas w Moskwie niepodobna znaleźć zecerów Polaków, którzyby chcieli pracować w piśmie bolszewickim. Z ogłoszonych w „Trybunie Radzieckiej” artykułów Dąbala, Sochackiego i innych, wynika iż przekształcenie pisma nadziennik dokonane ma być w celu spotęgowania propagandy bolszewickiej w Polsce, oraz w skupieniach emigracji polskiej we Francji, w Niemczech i w Belgji.

Przyjazd p. Knolla.

Berlin, 29. 12. (Radjo wł.) Posel polski w Berlinie p. Knoll, wyjechał z Berlina do Warszawy na wezwanie p. ministra spraw zagranicznych Zaleskiego, w sprawach związanych z urzędowaniem.

Na konferencję haską.

Warszawa, 29. 12. (Radjo wł.) P. Jan Mrozowski, prezes sądu najwyższego, delegat rządu polskiego na konferencję haską, wyjechał wczoraj do Paryża, skąd w przyszłym tygodniu uda się do Hagi.

Dymisja zaciętego wroga Polski.

Jeden z głównych przeciwników układu handlowego z Polską i zaciekle wróg Polski, podsekretarz stanu w „ministerstwie dla zajętych obszarów” — F. Schmidt (popularnie zwany Schweine — Schmidt) pod naciskiem kół politycznych zgłosił swoje ustąpienie. Schmidt należy do największych krzykaczy w nacjonalistycznej grupie Hugenberga i był dotąd prawą ręką Hermesa, sabotażącego od lat układy polsko - niemieckie.

Obchody antyreligijne.

Mińsk, (AW.) We wszystkich miejscowościach Białorusi w święta Bożego Narodzenia odbyły się przedstawienia i obchody zorganizowane przez bezbożników. Demonstrowano filmy antyreligijne na wszystkich placach i zmuszano ludność do asystowania przy ich demonstracji. Specjalne oddziały GPU. obchodziły poszczególne domy, zmuszając ich mieszkańców do udania się na te pokazy.

Z rozpraw w parlamencie francuskim

Paryż, 29. 12. (Radjo wł.) Namietność, z jaką izba dyskutowała wczoraj nad budżetem ministerjum spraw zagranicznych, jest bez precedensu w historii parlamentu francuskiego.

Nad debatami unosi się koszmar niebezpieczeństwa niemieckiego, grożącego zarówno Francji, jak i Polsce.

Stąd ciągle wciąganie Polski do dyskusji, powoływanie się na rozmaite dokumenty, mające świadczyć bądź o słabym zabezpieczeniu Polski, bądź też o jej całkowitem zadowoleniu z obecnego stanu rzeczy.

Przeciwnicy Brianda, głównie Franklin Bouillon i Marin, powoływali się na opinię polską, aby stwierdzić, że tak samo przedterminowa ewakuacja Renu, jak i ogólna polityka Brianda, nie dają dostatecznych gwarancji bezpieczeństwa wschodnim aliantom Francji.

Briand natomiast, powołując się na opinie

ministrów: Zaleskiego i Benesa, które uważa za jedynie miarodajne, dowodził, że polityka jego z jednej strony zabezpiecza całkowicie interesy sojuszników wschodnich, z drugiej zaś spotyka się z całkowitą aprobatą ich rządów, zwłaszcza ministrów spraw zagranicznych.

Charakter dyskusji zaostriżył się w sposób nie bywały z powodu odczytania przez posła Reibela, sekretarza dokumentu Focha, stwierdzającego niebezpieczeństwo, grożące Francji z powodu przedterminowej ewakuacji Nadrenji.

Dyskusja trwała wciąż w atmosferze rozpalonej do białości, ale nie podlegało wątpliwości, że Briand wyjdzie z walki zwycięsko.

I rzeczywiście uzyskał tryumfalną większość albowiem polityka jego, prowadząca do zbliżenia francusko - niemieckiego, ma obecnie przeciwko sobie tylko Franklin - Bouillona, Mandela, Marina i jeszcze z pół tuzina posłów.

Zadowolenie ze zwycięstwa rządu.

Paryż, 29. 12. Dzienniki z zadowoleniem stwierdzają wspaniałe zwycięstwo rządu w przededniu konferencji międzynarodowej i podkreślają całkowitą witalność, istniejącą pomiędzy Tardieu a Briandem, oraz ponowne odprężenie w stosunkach rządu z partjami opozycyjnymi.

Nagroda im. Wilsona przyznana Lidze Narodów.

Nowy Jork, 29. 12. (Radjo wł.) Fundacja Woodrow Wilsona ogłosiła wczoraj wieczorem, że nagrodę 25000 dolarów za rok 1929 jednogłośnie przyznano Lidze Narodów za 10-letnią pracę dla sprawy pokoju światowego. Newton Baker, który oznajmił tę decyzję w przeddzień rocznicy urodzin zmarłego prezydenta, wyraził nadzieję, iż pieniądze zużyte będą na budowę pomnika Wilsona w nowym gmachu Ligi Narodów. Jest to czwarta nagroda, jaką daje fundacja Wilsona. Trzy poprzednie otrzymali lord Cecil, Elihu Root i Lindbergh.

Protest przeciwko zbrodniom bolszewickim.

Paryż, 29. 12. (Radjo wł.) Z inicjatywy emigracji rosyjskiej we Francji odbył się wczoraj wieczór w Paryżu wielki wiec protestacyjny przeciwko zbrodniom bolszewickim w Rosji. W imieniu społeczeństwa francuskiego przemawiali na tym wiecu posłowie Tetenger i Soulie oraz sekretarz francuskiej Ligi zwalczania komunistycznej międzynarodówki Hautereau. W imieniu emigracji rosyjskiej przemawiali Kartaszew, Fiodorow i inni.

Niedoszły zamach.

Bruksela, 29. 12. (Tel. wł.) W związku z aresztowaniem anarchisty włoskiego Bariery dziennik „Independance Belge” podaje, że wykryto iż przygotowany był zamach na belgijską parę królewską, którego miano dokonać w chwili przyjazdu rodziny królewskiej do Włoch na ślub księżniczki Mariji Józefiny z ks. Humbertem. Miejscem zamachu miał być Medjolan.

Litwa otrzymuje nasze archiwa.

Kowno, (AW.) W ostatnich dniach otrzymano z Moskwy 30 ksiąg archiwalnych ziemskiej komisji z roku 1581 oraz 15 ksiąg magistrackich z r. 1522. Księgi sądowe pisane są w języku łacińskim białoruskim i niemieckim, zaś księgi magistrackie w języku polskim i niemieckim. Żadna z nich nie jest pisana w języku litewskim. W najbliższym czasie mądziej mają tu z Sowietów księgi archiwalne Żmudzi z 17-go i 18-go wieku.

Zjazd Polskich Tatarów

Wilno, (AW.) W dniu dzisiejszym rozpoczął tutaj swe obrady Ogólno - polski Zjazd Związku Kulturalnego Tatarów. W zjeździe tym biorą udział przedstawiciele z wszystkich dzielnic Polski. Między innymi udział bierze w obradach prezes oddziału warszawskiego Abdul Hamid Churamowicz. Zjazd potrwa 2 dni. Uczestnicy zjazdu wystosowali depeszę hołdowniczą do Prezydenta Rzplitej Mościckiego.

Alkohol powodem kalectwa.

Wilejka, (AW.) Na przejeździe kolejowym pod Bogdanowem pociąg osobowy zdążający do Krzywic najechał na furmankę, którą powracał do domu mocno podchmielony Andrzej Sołomacha. Furmanka uległa zniszczeniu, przyczem Sołomacha prócz ogólnych okaleczeń doznał złamania ręki i utraty części ramięcia. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

Wyrok śmierci w Wilnie.

Wilejka, (AW.) Na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego wileńskiego w Wilejce skazany został Jan Dziadoń na karę śmierci przez powieszenie za zabójstwo rodziców, zaś Mikołaj Walinowski na bezterminowe ciężkie więzienie za zabójstwo z chęci zysku.

Rozstrzelanie generała Nikolskiego.

Berlin, 30. 12. (Radjo wł.) „Rul” podaje iż w Armawirze, na Kaukazie, GPU. rozstrzelało 26 oskarżonych o kontrewolucję, w tej liczbie byłego carskiego generała, Nikolskiego.

Rozstrzelanie za udział w procesji.

Moskwa, 30. 12. (Radjo wł.) W Orzechowie rozstrzelano dwu duchownych prawosławnych, Byczkowa i Szalabanowa, za wzięcie udziału w procesji religijnej urządzonej we wsi Biała.

Prześladowanie katolików w Rosji.

Warszawa, 28. 12. Z Wilna donoszą, że w wieczór wigilijny wielkie gromady chłopów przekra dały się przez czerwone posterunki na polską stronę, by tu uczestniczyć w pastercie. Chłopi opowiadali naszym strażom granicznym o strasznych prześladowaniach, na jakie narażone jest duchowieństwo w sowietach.

Spisek bolszewicki w Finlandji.

Helsingfors, 30. 12. (Radjo wł.) Policja fińska wykryła przygotowany przez komunistów zamach stanu. W związku z tem aresztowano szereg działaczy komunistycznych, w tej liczbie sekretarza komisji parlamentarnej, Kusielia.

Lotwa walczy z komunizmem.

Ryga, (AW.) Sensacją dnia jest pogrom komunistycznej partji, dokonany przez łotewską policję polityczną, która wykryła nielegalną drukarnię komunistyczną pn. Spartak. W chwili wkroczenia policji do drukarni zecerzy zajęci byli wykańczaniem nielegalnego numeru czasopisma „Młody Komunist”. Wszyscy wraz z kierownikiem drukarni zostali aresztowani. Podczas dalszej rewizji policja wykryła i obłożyła aresztem znajdującą się przy drukarni bibliotekę oraz całą korespondencję i dokumenty Centralnego Komitetu Lotewskiej Partji Komunistycznej. Wśród aresztowanych komunistów znajduje się członek Kominternu Eljas.

Tarcia wewnętrzne w Rosji.

Z Moskwy donoszą, że tarcia wewnętrzne w partji komunistycznej przybierają w niektórych miejscowościach ZSSR. formy jawnej walki i doprowadzają do krwawych ekscesów. Jak donosi „Prawda” w Kostromie sekretarz jacejki komunistycznej, Borko, zastrzelił członka sowietu Smirnowa, który oskarżał Borkowa o należenie do opozycji prawicowej. Kolegium GPU. rozstrzelało Borkowa, pięciu zaś zwolenników jego, również komunistów, skazało na długoterminowe więzienie.

Misja Karachana.

Korespondent „Vossische Zeitung” ze Stambułu przypisuje wizycie Karachana doniosłe znaczenie. Oświadcza, że protokół, podpisany w Angorze 17-go grudnia, oznacza umocnienie przyjaźni między Moskwą i Angorą nowym węzłem. Jeśli Turcy zgodzili się na nowe podkreślenie przyjaźni z Sowietami, to tylko w oczekiwaniu lepszych warunków dla rozwoju handlu. Dalej korespondent twierdzi, iż podpisanie protokołu równa się zrezygnowaniu ze strony Turcji z dotychczasowego niezawisłego stanowiska w polityce za graniczej, czyli ograniczenia dotychczasowej wolności działania. Czyżby nie oznaczało to — pisze dalej korespondent — ze strony Turcji ostrzeżenia pod adresem Ameryki i Europy? W każdym razie ta ostentacja wznowienia stosunków sowiecko-tureckich bezpośrednio po odwiedzinach floty angielskiej w Stambule, daje bardzo dużo do myślenia.

Niedołężna gospodarka Sowietów.

Prasa sowiecka zamieszcza komunikat państwowej komisji planowej „Gosplan”, stwierdzający zmniejszenie się produkcji we wszystkich gałęziach przemysłu sowieckiego. W przeciągu ostatnich dwóch miesięcy przemysł elektrotechniczny zmniejszył produkcję o 29 procent, chemiczny o 37 procent, wydobywanie węgla i rudy żelaznej obniżyło się o 25 procent. Upadek produkcji zanotowano również i w innych gałęziach przemysłu sowieckiego. Pisma sowieckie nawołują robotników do wyczerpanej pracy i podniesienia produkcji.

„Prawda” donosi, że rada Komisarzy ludowych powzięła uchwałę, zakazującą uboju psów. Uchwała ta jest motywowana dotkliwym brakiem produktów mięsnych, ubój zaś psów wpływa ujemnie na hodowlę nierogacizny.

Przyczyna pożaru w Białym Domu.

Jak donoszą z Waszyngtonu, naczelnik straży pożarnej Wathon, stwierdził, że przyczyną wielkiego pożaru w Białym Domu, była nieszczelność rury pieca, znajdującego się w biurze sekretarza prezydenta, Hoovera. Pożar wyrządził szkód na przeszło 100 tysięcy dolarów.

Ś. p. Erazm Piltz

Dnia 27 bm. w nocy, zmarł w Warszawie śp. **Erazm Piltz, b. członek Komitetu Narodowego w Paryżu**, minister pełnomocny i b. poseł Rzpl. w Pradze, oraz wiceminister spraw zagranicznych.

Śp. Erazm Piltz urodził się w roku 1851 i już w wczesnej młodości ujawnił zdolności publicystyczne, oraz zainteresowania polityczne. W roku 1879 założył „Nowiny” warszawskie, a od roku 1882 rozpoczął w Petersburgu wydawnictwo znanego miesięcznika „Kraj”, który stał się ośrodkiem zachowawczej myśli politycznej, orjentującej się zupełnie wyraźnie w stronę Rosji. Na tym posterunku był przedmiotem rozlicznych ataków w szczególności ze strony Narodowej Demokracji. Pod pseudonimem „Scriptora” ogłosił słynne w swoim czasie publikacje pt.: „Nasza młodzież” (1901) i „Nasze stronnictwa skrajne” (1902). Od r. 1905 był dyrektorem Biura pracy społecznej w Warszawie. Wybuch wojny w roku 1914 zbliżył go — ongiś wielkiego przeciwnika — do Nar. Demokracji, gdyż stał się od początku jednym z przywódców orjentacji koalicyjnej. Przyjął stanowisko wiceprezesa Polskiego Komitetu Narodowego najpierw w Petersburgu, a potem w Paryżu. W r. 1919 został zamianowany pierwszym posełem polskim w Pradze. W roku 1922 piastował przez jakiś czas stanowisko wiceministra spraw zagranicznych. Ze względu na podeszły wiek i zły stan zdrowia wycofał się ostatecznie z życia publicznego.

Ze śp. Erazmem Piltzem odchodzi polityk wysokiej miary i zasłużony pracownik.

Śp. Teodor Holder - Egger.

W pierwsze święto Bożego Narodzenia zmarł w Warszawie, w lecznicy Omega po dłuższych cierpieniach w wieku 76 lat śp. Teodor Holder - Egger, inżynier i obywatel ziemski, właściciel Korytnicy pod Węgrowem na Podlasiu, mąż wybitnej i niezmiernie zasłużonej działaczki na niwie narodowej i społecznej, b. posłanki na Sejm, przewodniczącej związkowego wydziału Sokolickiego, p. Mariji Holder - Eggerowej.

Nabożeństwo żałobne za duszę Zmarłego, oraz eksportacja zwłok do grobów rodzimych w Korytnicy, odbyła się w sobotę.

Dotkniętej ciężkim ciosem Wdowie przesyłamy nasze najserdeczniejsze wyrazy współczucia.

Zjazd Harcerstwa Polskiego zajmie stanowisko w sprawie ataku min. Czerwińskiego na harcerzy

Dn. 28. bm. rozpocz. się w Warszawie obrady 9-go walnego Zjazdu delegatów Związku Harcerstwa Polskiego. Zjazd rozpoczął się nabożeństwem, odprawionem przez ks. dr. J. Mauersbergera w kaplicy gimnazjum państwowego imienia Stefana Batorego o godzinie 9-tej i pół zrana. Otwarcie zjazdu nastąpi o godzinie 11-tej zrana wauli gimnazjum państwowego imienia Stefana Batorego (ul. Myśliwiecka Nr. 6). Zjazd poza wysłuchaniem sprawozdań Rady Naczelnej i oddziałów oraz wyborem władz zajmie stanowisko w sprawie ataku min. dr. Sławomira Czerwińskiego na harcerstwo polskie.

W pierwszym dniu Zjazdu dłuższy referat wygłosił ks. Mausbenger o pierwiastku chrześcijańskim i katolickim w życiu harcerskim.

Delegaci niemieccy do Hagi.

Berlin, 29. 12. (Tel. wł.) Gabinet Rzeszy obradował wczoraj nad składem delegacji niemieckiej na konferencję haską. Kanclerz Müller nie pojeździe tym razem do Hagi, a to ze względu na to, iż również i inni szefowie rządów, a więc zarówno Tardieu jak i Mac Donald nie wezmą udziału w konferencji. Przewodniczyć delegacji ma minister Curtius. Głównym delegatem będzie dr. Schacht. Poza temw skład delegacji wejdą: minister skarbu Moldenhauer, minister dla terenów okupowanych dr. Wirth i rzeczoznawca z kół gospodarczych oraz nowomianowany podsekretarz stanu w ministerjum spraw zagranicznych dr. Scheffer. W tutejszych kółach politycznych przypuszczają się że konferencja haska potrwa 8 do 9 dni.

Ustąpienie ambasadora.

Amerykański ambasador w Berlinie Shurman, opuszcza stanowczo stanowisko, ponieważ Hoover przyjął jego dymisję. Wobec tego, że Shurman znany był jako wielki przyjaciel Niemiec, cała prasa niemiecka żegna go z żalem i poświęca mu pełne uznania artykuły.

Nowy Jork. Podług doniesień z Waszyngtonu w najbliższym czasie nastąpi mianowanie nowego ambasadora Stanów Zjednoczonych w Berlinie. W kółach politycznych wymieniani są na to stanowisko Eugenjusz Meyer, znakomity znawca spr. finansowych oraz obecny ambasador w Turcji, Grew.

Biała flaga na gmachu aresztu.

Praga (GEPS). Przed kilku dniami na gmachu aresztu policyjnego w Pradze wywieszona została biała flaga. Wywołało to niemałą sensację wśród przechodniów ulicznych, którym w ten sposób (według praktykowanego tu zwyczaju) dano do zrozumienia, że w areszcie policyjnym niema ani jednego aresztanta. W stolicy Czechostowacji wywieszenie białej flagi na gmachu aresztu policyjnego należy do rzadkości, gdyż w mieście milionowym wypadki pozbawiania wolności podejrzanych obywateli są oczywiście na porządku dziennym.

Uregulowanie sprawy optantów polskich w Rumunji.

Prasa bukareszteńska podaje, że rumuńskie ministerjum spraw zagranicznych, rozwiązało na reszcie kwestję optantów polskich w Rumunji, kwestję, która była dyskutowana w ciągu 10 lat między Warszawą a Bukaresztem. Osiągnięto porozumienie, które zostanie w najbliższych dniach ratyfikowane przez obie strony.

Kongres wszechindyjski.

Na kongres wszechindyjski mający się odbyć w Madras przybyła olbrzymia masa ludności. Kongres ma powziąć odpowiednie uchwały, w związku z zapowiedzianiami przez rząd brytyjski reformami. Od czasu nieudanego zamachu na wicekróla Indji, w kołach rządowych zwraca się baczną uwagę na ruch indyjski — jest obawa, że kongres ogłosi powszechny bojkot towarów brytyjskich i strajk podatkowy.

Nowy krach na giełdzie nowojorskiej.

Nowy Jork, (AW.) Ostatnio na giełdzie nowojorskiej ponownie zanotowano spadek kursów wszystkich akcji. Spadek zaznaczył się w dość po ważnym stopniu, przyczem na giełdzie panują w dalszym ciągu tendencje zniżkowe, wywołane popłochem. W razie dalszego spadku obawiają się, iż powtórzą się sceny z ostatniego krachu w którym tysiące ludzi straciły swój cały majątek.

Strajk żydowski się rozszerza.

Wilno, (AW.) Strajk pracowników, zatrudnionych w wileńskich zakładach żydowskich, trwa nadal. Dwie konferencje odbyte podczas świąt pomiędzy pracodawcami, a strajkującymi do porozumienia nie doprowadziły. W dniu dzisiejszym oczekiwane jest ogłoszenie powszechnego strajku pracowników żydowskich w Wilnie, którzy, również zwrócili się do swych kolegów w innych miastach Polski z wezwaniem ogłoszenia ogólnopolskiego strajku pracowników żydowskich. Od warszawskich pracowników żydowskich nadeszła depecha z wezwaniem do wytrwania w strajku i wyrazami gotowości poparcia moralnego i materialnego.

Czaszka człowieka z przed miliona lat? .

Z Pekinu donoszą, że kanadyjski paleontolog dr. Dawidson Black, wykrył w Mongolji czaszkę człowieka przedhistorycznego z przed miliona lat.

Tragiczna ślizgawka.

Würzburg, 29. 12. (Radio wł.) Wskutek pęknięcia lodu, na rzece, killkoro dzieci, używających ślizgawki, wpadło do wody. Czwooro dzieci utonęło. Utonął też pewien przechodzień, który usiłował wyratować dzieci.

Nadmierne podatki rujną rolnictwo... na Litwie.

Kowno, (AW.) Czasopismo „Socjaldemokrata” podaje, iż na Litwie, a szczególnie w powiecie kowieńskim odbywają się masowe sprzedaże drobnych gospodarstw rolnych za nieuiszczanie zaległości podatkowych.

Przygoda żydów na Litwie.

Kowno, (AW.) W Poniemuniu aresztowała policja około 50-u kupców żydowskich, którzy przybyli na przedświąteczny jarmark. Aresztowanych sprowadzono do szpitala, gdzie dokonano oględzin sanitarnych połączonych z upustem krwi. Według wyjaśnień policji zarządzenie to wydane zostało w związku z otrzymaniami rzekomo na drodze konfidencjonalnej wiadomościami, że przybyli na jarmark kupcy są chorzy na tyfus. Po upuszczeniu krwi odesłano ją w ilości 2 litrów do Tyłży celem dokonania analizy. Kupców do czasu nadejścia wyniku analizy osadzono w więzieniu. Osobliwe to zarządzenie wywołało w całej okolicy wielkie wrażenie. Interwencja naczelnego rabina oraz innych wybitnych osobistości z litewskiego świata żydowskiego pozostała bez skutku.

Opętańcze orgje bolszewickie.

Wilno, (AW.) W dniu 24 bm. granicę polsko-sowiecką usiłowała przekroczyć ogromna ilość włościan Polaków. Prosilili oni o wpuszczenie do Polski chociażby na kilka godzin celem spożycia wilji. Zbiegowie oświadczyli, iż bolszewicy od 2 dni przeprowadzają w domach rewizje, niszcząc wszystkie zapasy żywności, przeznaczone na święta oraz profanując rzeczy święte. Według dalszych opowiadań zbiegów celem uniemożliwienia odprawiania modłów w kościołach, znajdujących się na terenie mińszczyzny aresztowano i osadzono na czas świąt w więzieniach wszystkich księży katolickich. W kościołach zmontowano aparaty kinematograficzne celem demonstrowania tam filmów antyreligijnych. Z tego powodu doszło w kilku miejscowościach do starć między ludnością katolicką a bolszewikami. Dokonano tam licznych aresztowań. Wobec obawy dalszych rozruchów skonsygnowano w tych miejscowościach znaczne oddziały GPU.

600 tysięcy zepsutych gęsi rosyjskich w Berlinie.

Rosja sowiecka mimo, iż ludność jej przeżywa straszną klęskę głodu, eksportuje nawet żywność. Z okazji świąt Bożego Narodzenia wysłała do Niemiec olbrzymi transport bitych gęsi i kawiari. Gdy transport ten złożony z kilku pociągów przybył do Berlina w przeddzień Bożego Narodzenia, berliński urząd higieny skonstatował, że mięso gęsi sowieckich, jest zupełnie niezdatne do konsumpcji i już od tygodni całkowicie zepsute.

Ejsmond napowrót przyjęty.

Znakomity pisarz Julian Ejsmond, który, jak wiadomo, został zwolniony ze stanowiska kierownika wydziału łowieckiego w ministerstwie rolnictwa i dóbr państwowych, został ponownie powołany na to stanowisko. P. Ejsmond otrzymał był dymisję za umieszczenie w dzienniku „ABC” satyrycznego feljetonu pt. „Udekorowane bydło”. Opinia całego kraju cieszy się z tego faktu.

Nowy poseł sowiecki w Warszawie.

Warszawa, 30. 12. (Tel. wł.) Rząd polski udzielił agremment nowemu posłowi sowieckiemu w Warszawie Antonowowi - Owisiejence, dotychczas sowermu posłowi ZSRR, w Kownie.

Termin nabywania świadectw przemysłowych.

Warszawa, 30. 12. (Tel. wł.) Pogłoski o rzekomo mającym nastąpić odroczeniu terminu nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1930 nie odpowiadają rzeczywistości. Od 2 stycznia rozpocznie się systematyczna lustracja przedsiębiorstw.

Odrzucenie statutu.

Kowno, (AW.) Naczelnik miasta Kowno odrzucił złożone do rejestracji statuty Naczelnego Komitetu Polsko - Litewskiego.

Z Chabarowska do Moskwy na nartach.

Donoszą z Moskwy, że w dniu 27 bm. wyruszyło z Chabarowska na nartach 6 osób, w tem trzy kobiety. Zawodnicy mają zamiar dokonać w ciągu dwóch i pół miesięcy biegu narciarskiego Chabarowsk — Moskwa.

Sędzia hersztrem bandytów.

Nowy Jork, 27. 12. Policja nowojorska wykryła w pewnym nocnym klubie całą bandę zbrodniarzy, włamywaczy i złodziei, na której czele stał się dzia państwowy Albert Vitale. Banda ta ma na sumieniu szereg włamywań, zamachów bombowych i morderstw.

Pociąg strzaskał wóz.

Poznań, (AW.) Na torze kolejowym w pobliżu Międzychodu zdarzył się poważny wypadek. Pociąg osobowy Nr. 1937 najechał na wóz, w którym znajdowało się 8 osób. Na widok zbliżającego się pociągu konie spłoszyły się i poniosły wóz na tor. W szczałkach wozu, strzaskanego przez pociąg, znaleziono zwłoki 7-letniego Henryka Lothe, pozostali odnieśli rany. Odwieziono ich do szpitala w Sierakowie.

Pożar w Kuźnicach.

Zakopane. Dnia 24 bm. o godzinie 3 nad ranem wybuchł pożar w jednym z budynków mieszkalnych zarządu fundacji kórnickiej w Kuźnicach. Dom spłonął doszczętnie mimo energicznej akcji straży pożarnej. Przyczyną pożaru było zajęcie się od żelaznego piecyka podłogi w łazience.

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 30. grudnia 1929 r.

Chojnice

Podziękowanie.

Męskie Towarzystwo św. Wincentego a Paulo dziękuje niniejszem wszystkim ofiarodawcom, przedewszystkiem panu burmistrzowi dr. Sobierajczykowi, panu Wojewodzie jakoteż panom radnym miasta za udzielone datki dla biednych miasta staropolskim „Bóg zapłać” i życzy wszystkim „Dosiego Roku”!

Listy gończe.

Dnia 26 bm. z więzienia sądowego w Chełmnie zbiegło po rozbrojeniu i poturbowaniu dozorców więzienia pięciu niebezpiecznych przestępców, a mianowicie: Franciszek Szczutkowski z Grudziądza, Piotr Rychlicki ze Świecia. Paweł Kuffel ze Świecia, Łupkowski Zygmunt z Grubna pow. Chełmno i Jan Banach z Chełmna.

W razie ich napotkania należy niezwłocznie uwiadomić najbliższy posterunek policyjny. (d)

Ceny targowe w Chojnicach w dniu 28. 12. br.

Nabiał: funt masła: 3 zł; mendel jaj 4 zł;
Drob: funt tustej gęsi 2 zł; kaczkę 2 zł;
Ryby: funt szczupaka 2 zł, karpia 2,60 zł; słone śledzie za 1 zł. od 7 — 10 sztuk, niesłone 70 gr. funt;
Ziemiaki: 1 centnar od 3,50 — 4 zł.
Prosięta: para 90 — 1000 zł. (d)

Omali nie katastrofa.

W ub. sobotę, wydarzył się w Nowej Ameryce wypadek, który omali nie spowodował strasnej katastrofy. Otóż szofer autobusu kursującego na linii Chojnice — Czersk — Wiele, nie zauważył — z powodu mgły — zamkniętej bariery na przejeździe kolejowym w Nowej Ameryce. Będący w pełnym biegu autobus wpadł zatem na wspomnianą barierę i siłą uderzenia zламаł ją, zatrzymany dopiero na samym torze kolejowym.

Znajdujący się w autobusie pasażerowie, w tym momencie oniemieli z przerażenia, bowiem zauważyli pędzący na nich pociąg. Dzięki przytomności umysłu szofera, zdołał no jednak nieszczęścia uniknąć, bowiem tenże w ostatnim już momencie zdołał ruszyć autobus i przełamać siłą jego uderzenia druga zaporę kolejową, poczem uszkodzony autobus, zatrzymał na szosie. Pasażerowie wyszli naogół bez szwanku.

I tu zwrócić należy jeszcze raz uwagę szoferom, by po pierwsze — wstrzymywali szybkie biegu prowadzonych pojazdów przy przejazdach kolejowych i skrętach drogi, po drugie — nie brali zupełnie dowolnej ilości pasażerów — jak to się przeważnie dzieje lecz tylko ilość określoną w taryfie.

Kino „Nowości”

wyświetla dziś dwa filmy. 1) Tom Mix, ulubieniec starych i młodych, najdzielniejszy cowboy, ukaże się w obrazie „Tygrys Aryzony”. 2) Dramat w 8 aktach „Dzikus w piśmie”. Razem 16 akt.

RUCH w TOWARZYSTWACH

Czersk. WALNE ZEBRANIE TOW. HODOWCÓW GOLEBI POCZTOWYCH „ORZEL” odbędzie się w środę dnia 1 stycznia 1930 roku o godzinie 2-giej po południu w sali hotelu „Metropol”. Z powodu ważnych spraw przybycie wszystkich członków konieczne. Goście mile widziani. Zarząd.

Powiat

Raclawki, powiat chojnicki. (Mianowanie zastępcy radcy sierot.) Pan starosta mianował zastępcą radcy sierot obszaru dworskiego Raclawki pana Alojzego Warsińskiego z Raclawek.

Jerzmionki, powiat chojnicki. (Mianowanie radcy sierot.) Na mocy ustawy o opiece nad sierotami mianował pan starosta p. Kazimierza Szefflera z Jerzmionek radcą sierot gminy Jerzmionki.

Wiele, powiat chojnicki. (Gwiazdka w szkole) W ub. sobotę szkoła tuł. poraz pierwszy obchodziła gwiazdkę bardzo uroczystie. Po południu o godzinie 4,30 zebrał się w pięknie przybranej salce parafjalnej wszystka dziatwa szkolna w liczbie przeszło 220, nauczycielstwo, księża tuł. członkowie Rady Szkolnej i goście. Przed zapaloną choinką i szopką, przygotowaną przez dziatwę szkolną, odśpiewały dzieci kilka pięknie udatych kolend na głosy i wygłosiły kilka wierszy. Kierownik szkoły p. Sieracki w ujmujących słowach przemówił do gości i dziatwy poczem nastąpiło jej obdarowanie. Najbiedniejszym zaś i sierotom darowano ciepłą odzież, pantofle, pończochy, rekawiczki itp. rzeczy. Uradowana dziatwa postanowiła codziennie odmawiać 1 Zdrowaś Marja za wszystkich Dobrodziejów szkoły.

— (Gwiazdka dla ubogich.) Jak w inne lata, tak i w bież. odbyła się gwiazdka dla ubogich parafji a to dzięki staraniom czcig. ks. prob. Wryczy i pań Bractwa św. Wincentego, które zajęły się przygotowaniem gwiazdki. Rozdawanie gwiazdki nastąpiło we wigilję Bożego Narodzenia na sali p. Czapiewskiego. Po odśpiewaniu „W źłobie leży” przemówił do ubogich w bardzo serdecznych słowach ks. prob. Wryczy a dziatwa, przed zapaloną choinką wygłosiła odpowiednie wiersze poczem nastąpiło rozdzielanie darów. Obdarzone około 80 rodzin. Przeciętne porcje składały się: z wielkiego bochenka chleba, 8 — 10 ft. mąki, 3 — 5 ft. grochu, 2 ft. wiewprzowiny i skopowiny, 1 ft. kukru, 1 ft. ryżu, 1 kawałka mydła, pół ft. książki 1 ft. soli i kawałka placaka i kilku bułek. Nadto biedniejsi otrzymali bieliznę, materiał na ubrania, wełnę itp. rzeczy. Wszystkim ofiarodawcom którzy złożyli ofiary dla ubogich a szczególnie p. Lange z Dąbrowy za bardzo hojne dary, należy się uznanie.

Z POMORZA

Tuchola. (Obchody gwiazdkowe.) W ubiegły piątek urządzono w sali hotelu „Du Nord” obchód gwiazdkowy dla dzieci uczęszczających do ćwiczeń niówki, istniejącej przy tutejszem Seminarjum Nauczycielskiem. No program obchodu składały się występy chóru i orkiestry Seminarjum, a wy chowanekowie popisowali się śpiewami i deklamacyjami, oraz odegrali stosowną sztuczkę. Gwiazdor obdarzył dziatwę podarkami, co oczywiście sprawiło dużo radości. Odśpiewaniem pieśni „W źłobie leży” zakończono ten obchód.

W niedzielę urządziło Tow. Pań św. Wincentego a Paulo, tradycyjnym zwyczajem „gwiazdkę” dla ubogich naszego miasta. W auli szkoły miejskiej zgromadziło się około godziny 2-giej przeszło 100 ubogich, do których następnie przemówił przy blasku choinki, w nader serdecznych słowach ks. wikary Rogala. Następnie panie z Tow. obdarzyły wszystkich ubogich podarkami.

Tego samego dnia o godzinie 4-tej po połud. odbył się wauli Browaru obchód gwiazdkowy szkoły powszechnej i wydziałowej. Na wstępie wygłosił kier. szkoły p. Ossowski stosowne przemówienie, poczem chór szkolny pod batutą nauczyciela p. Smelsza odśpiewał kilka kolend. Wygłoszono szereg deklamacyj, poczem dziatwa odegrała jasełkę pt. „Wesoła Nowina”. Bardzo podobaly się tańce narodowe. Na koniec dano żywy obraz. Udział publiczności w tej imprezie był bardzo liczny. Cały zysk z obchodu przeznaczono na bardzo wzniosły cel, bo na akcję dożywiania biednej dziatwy przy miejscowej szkole.

Tuchola. (Przed utworzeniem Spółdzielni Budowlanej.) Celem pobudzenia prywatnej inicjatywy budowania własnych domów w Tucholi, odbyło się przed kilku dniami w Ratuszu zebranie przedwstępne, na którym uchwalono założenie spółdzielni budowlanej. Projekt ten, wysunięty przez p. burmistrza Saganowskiego, został przyjęty jednogłośnie. Dalszem przygotowaniem odpowiednich prac zajmują się pp.: burmistrz Saganowski i nadzorca odcinku drogowego Wyka. Przed założeniem spółdzielni uchwalono rozpiścić ankietę w tej sprawie.

Wąbrzeźno. (Unieważnienie wyborów.) Na ostatnim posiedzeniu, Rada Miejska unieważniła wybory do Rady Miejskiej, z powodu różnych nieprawidłowości.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Dziennik Pomorski”

Obwieszczenie.

W tutejszym rejestrze handlowym B. L. 17 zapisano przy firmie Mühlenwerke Ogorzeliny ow. z o.p. Chojnice, że: udziały właściciela ziemskiego Ambrozego Janowitza przeszły z dniem 1. lipca 1929 na kupca Alfreda Szyszkego w Chojnicach ze wszelkimi prawami i obowiązkami.

Urząd Ambrozego Janowitza z Ciecuchowa jako zastępcy zarządcy wygaś.

Chojnice, dnia 29. listopada 1929 r.

Sąd Grodzki.

Statut

o poborze kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kosztów egzekucyjnych przy ściąganiu danin komunalnych w mieście Chojnicach.

Na podstawie artykułu 56 ustawy z dnia 11. 8. 1923 r. o tym. uregul. finansów w komun. (Dz. Ust. Nr. 94 poz. 747) postanawiamy co następuje:

§ 1.

§ 4 statutu o pobieraniu podatku od prawa polowania z d. 9. 1924 r.,

§ 10 statutu o podatku do biletów wstępu na widowiska i z bawy z dn. 7. 2. 1924 r., oraz z dnia 5. 9. 1924 r.,

§ 5 ustęp 2 statutu o poborze podatku od spadków i darowizn z dnia 9. stycznia 1924 r.,

§ 9 statutu o poborze podatku od posiadania przedmiotów zbytku z dnia 8. 1. 1924 r., otrzymuje następujące brzmienie:

Nieuiszczony w terminie podatek ściągnięty będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych według postanowień zawartych w ustawie z dnia 31. lipca 1924 r. (Dz. U. Nr. 73 poz. 721) zmienionej częściowo rozporządzeniem Prezydenta Rzeczyposp. litwej z dnia 17. 5. 1927 r. (Dz. U. Nr. 46 poz. 401).

Statut niniejszy nabywa mocy obowiązującej od 8 dnia po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu przez Magistrat w Dzienniku Pomorskim. Z dniem tym gubi moc obowiązującą statut (uchwała) o poborze kar za zwłokę odsetek za odroczenie i kosztów egzekucyjnych przy ściąganiu danin komunalnych w mieście Chojnicach z dnia 19. grudnia 1924 r.

Chojnice, dnia 21. marca 1929 r.

Rada Miejska.

(-) Kopiciki, (-) Fr. Steinbilber, (-) Wysocki, Wojewoda Pomorski

L. dz. III D 2624/29.

Toruń, dnia 5. 7. maja 1929 r.

Do

Magistratu

w Chojnicach.

Na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 25. kwietnia 1929 r. zatwierdzam zmianę paragrafu 4 statutu o poborze samoistnego podatku komunalnego od prawa polowania, paragraf 15 statutu o poborze samoist. podatku komunal. od publ. zabaw, rozrywek i widowisk, paragraf 5 ust. 2 statutu o poborze podatku komunal. od spadków i darowizn, paragraf 9 statutu o poborze podatku komunal. od posiadania przedmiotów zbytku na rzecz m. Chojnic uchwaloną przez Radę Miejską w Chojnicach na posiedzeniu w dniu 21 marca br., z tem zastrzeżeniem, że kary za zwłokę pobierane będą zgodnie z przepisami art. 1 rozp. Prez. Rzplitej z dnia 17. 5. 1927 r. (D. U. R. P. Nr. 46 poz. 401.)

Orzeczenie powyższe opieram na mocy art. 55 i 98 rozp. Prez. Rzplitej P. z dnia 19. 1. 29 r. o organizacji i zakresie działań władz ogólnych (D. U. R. P. Nr. 11 poz. 86) artykułu 36 i 37 ust. 2 ustawy o tym. uregul. fin. komunal. z dnia 11. 8. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. rocznik 1923 Nr. 94 poz. 747) oraz rozporząd. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10. 2. 1927 roku.) Dz. U. R. P. Nr 40 poz 356).

Za Wojewodę

(-) Pałac, Radca Wojewódzki

Powyższe podaje się do publicznej wiadomości Chojnice, dnia 28 grudnia 1929 roku.

Magistrat

(-) Dr. Sobierajczyk.

Na sylwester
polecam
wyborne
pączki i ptysie
Na Nowy Rok
noworoczki
B. RADKE
cukiernia.

KINO NOWOSCI
W poniedziałek 30. b. m.
o godz. 8.15

Wielki podwójny program! Razem 16 akt.

Tom Mix

1) ulubieniec wszystkich, najdzielniejszy cowboy, wkaże się w obrazie

Tygrys Aryzony

Wielce zajmujący dramat sensacyjny, w 8 akt rozgrywający się na tle pięknej okolicy. Karkołomne wyścigi! Wielkie niebezpieczeństwa.

2) Wielce zajmujący dramat w 8 akt. p. tyt.

Dzikus w pijamie

Ceny zwykle! Ceny zwykle!

Odw torku: Monumentalne arcydzieło **Sodoma i Gomora**

Od czwartku: **Zycie św. Franciszka w Asyżu.**

Walter Heyn

mistrz malarski

CROJNICE, pl. Jagielloński 6

wykonuje wszelkie

prace malarskie — jak i malowanie powozów.

Wielki wybór:

tapet bord i listew

od 55 groszy

od zwyczajnego do wykwintnego gatunku.

Specjalny skład futer

O. Weiland

Chojnice, Gdańska 3.

Ruślerstwo — Dworcowa 10.

poleca na nadchodzącą zimę po korzystnych warunkach zapłaty i konkurencyjnych cenach

futra podług miary dla pań i panów

futrzone Kurtki, płaszcze, rewerendy, garnitury, kamizelki, rękawiczki, czapki, kocy, wory na nogi, peleryny dlastangretów

Futrzone krawaty różnej jakości od 20 zł.

Pierwszorządne przerabianie tańszych futer. Niezwykle bogaty wybór obsad oraz futrzanych podszewek. Kurtki futrzane, futra na polowania i jazdy. Wykonanie płaszczy futrzanych dla pań i panów podług miary i żąd. gatunku futra. Specjalne materiały na posycie futer damsk. i męsk. Przerabianie starych płaszczy futrzanych, kołnierzy, czapek itd. po cenach umiarkowanych. Nappa — ubiory podług miary podszyte futrem. Przez nadzwyczaj korzystny zakup z pierwszej ręki — wszelkie artykuły po najniższej cenie.

Hotel Centralny

Wielki wieczór

sylwestrowy

w odnowionych do brzo ogrzanych ubikacjach

koncert

humor — wesoly — gwar

— niespodzianki —

Wisnie i truskawki ze śmietanką.

Pączki - Poncz.

Na wieczorek ten

oleprzek 3¹/₂ centnar.

zabity, polecam więc:

nogi z kapustą

flaczki tłuste, mięciutkie

kiszki z kotła

wielbaski białe

porcje od zł. 0 75

Salatki. Przekąski.

Piwo

krotoszyńskie, porter żywiecki

koziak. 2929

Licytacja przymusowa

We wtorek, 31. bm. o g.

15. w sołectwie w Powal-

kach

1 kopiec kartofli.

Winkowski

Kom. sąd. Chojnice 2932

RADJO

Najnowsze aparaty radiowe

Telefunken bez baterji i

akumulatorów oraz aparaty

Philipsa i krajowe, są do

nabycia po cenach fabrycz-

nych na dogodnych warunk-

kach w Drogerji

Kazimierza Łaka

obok Magi tratu. 2 771

Unieważniam

dwa weksle wystawio-

ne na rzecz p. Fr. Lamczyka

w Chojnicach ul. Druga

miana nowicje na sumę

zł. 500 płatny dnia 2. I

1930 oraz na sumę zł. 300

płatny dnia I. II. 1930.

Chojnice, d. 30. XII. 1929 r.

Władysław Stęszewski

Poszukuję od 1. 4. 30 r.

dojarza

z szarwarkiem

do 50 krów. 2920

Majątność

Szlach Nowocerklew.

Jakto ?!

Pan ni abonuje jeszcze „Wielk polskiej ilustracji”? 2898

To źle!

Niech j P n zaraz zażąda bezpłatnego egzemplrza okazowego od Admin. w Poznaniu, św. Marcin 70.

Poszukujemy zaraz dzielnych

stolarzy

dla stolarni

budowlanej

i dla

fabryki mebli.

Przemysł Drzewny

Herman Schütt,

Czersk.

2926

Wykwintne

manicure 1 zł.

Dworcowa 72.

Krakowska.

Ucieki 2903

pies-wilk

wabi się „Aza”.

Za wynagrodzeniem oddaę

proszę u

Jana Osowskiego

ul. Cejnowa 16.

Pokój

umeblowany lub próżny z

osobnem wejściem zaraz

do wynajęcia. Zgłosz. do

eksp. Dzienn. Pom. 2930

Uczeń,

syn uczciwych rodziców z

wyższem wykształceniem

szkolnem, może się natych-

miast zgłosić. 2927

Dom Bławatów

Jan Rudnik, Chojnice.

Umeblowany pokój

dla panienci zaraz do wy-

najęcia. Batorego 6.

Pokój

umeblowany

dla 2 pań względnie panów

do wynajęcia. Zgł. do eksp.

nin. pi-ma. 2925

Stancja

dla ucni lub uczennic.

Zgłosz. do eksp. Dziennika

Pom. 2922

Poszukuję od 1. 1. 30 r.

Służącej.

Węsierski

restauracja, Batorego 1.

Potrzebna

służąca

do wszelkich prac domo-

wych. R. Zimna,

Mickiewicza 30. 2931

Poszukuję zaraz dobrej

służącej

2933) Dworcowa 64 parter